

XA 148867

44604

44604

OLASZ NYELVTAN

olvasmányokkal és társalgási gyakorlatokkal.

Összeállította

BORSI TIVADAR

gimn. tanár

Kézirat gyanánt, a szerző kiadása.

SZEGED, 1937.

Va) o. t.

XIA 148867

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000915844

LA PRIMA LEZIONE.

La pronuncia delle lettere nell'italiano. /:A betűk kiejtése az olaszban.:/

Itt csak azoknak a betűknek a kiejtését tárgyaljuk, amelyek kiejtésben lényegesen eltérnek a magyartól.

I. / C /:neve: ci, clv. csi.:/.

a. / A c-t a, o, u és mássalhangzó előtt úgy ejtjük, mint a magyar k-t.
Per esempio /:például:/ canale /:ejtsd: kánále:/, Como /:Kómó:/,
cura /:kúra:/, creta /:Kréta:/, classico /:klásszikó:/.

b. / e és i előtt cs-nek ejtjük.

P.e.: violoncello /:violoncselló:/, Sicilia /:Sicsilja:/.

c. / Ha e, i előtt k-t akarunk ejteni, akkor egy h-t kell közbeiktatni.

P.e.: chi /:ejtsd: ki:/, che /:ke:/.

d. / Ha a, o, u előtt cs-t akarunk ejteni, akkor egy i-t kell közbeiktatnunk.

Tehát: Ciano /:Csánó:/, Boccaccio /:Bokkaccsó:/, ciuffo /:csuffó:/.

II. / G /:neve: gi, olvasd: dzsi:/.- Épúgy, mint a c-t, kétféleképpen ejtjük.

a. / a, o, u és mássalhangzó előtt /:kivéve n-t, úgy ejtjük ki, mint a magyarban. Tehát Galilei /:ejtsd: Galilei:/, gorilla /:gorilla:/, gusto /:gusto:/
Grandi /:Grandi:/, Gloria /:Glória:/..

b. / e, i előtt dzs-nek ejtjük.

P.e.: Genova /:Dzszenova:/, Gigli /:Dzsillji:/.

c. / Ha e, i előtt g-t akarunk ejteni, akkor egy h-t kell közbeiktatnunk.

P.e.: ghetto /:ejtsd: getto:/, girlanda /:girlanda:/

d. / Ha a, o, u előtt dzs-t akarunk ejteni, akkor egy i-t kell közbeiktatnunk. Tehát:

Gianola /:Dzsanova:/, adagio /:adadzso:/, Giovinezza /:Dzsovinecca:/.

e. / gn - ny-nek ejtendő.

P.e.: Bologna /:Bolonya:/, Sardegna /:Szardenya:/.

f./ gli - llj-nek ejtendő.

P.e.: Gigli /:Dzsillji:/, famiglia /:famillja:/.

g./ gu, ha utána magánhangzó jön, gv-nek ejtendő. Tehát:

guardiano /:gvárdiánó:/, guida /:gvida/.

A gu és qu v-je nem tisztán kiejtett v, inkább ú.n. félhangzó, amely hangszínét tekintve az u és v között foglal helyet.

III./ A h-t /:neve: acca:/ nem ejtjük ki. Csak írásjelül szolgál.

P.e. ho /:ejtsd: o:/, hanno /:anno:/.

IV./ Az i-t úgy ejtjük ki, mint a magyarban. Két magánhangzó között azonban mindig, magánhangzó előtt pedig, ha azon hangsúly van, akkor j-nek ejtjük.

P.e.: aiuto /:ajúto:/, Piave /:Pjáve:/, Fiume /:Fjúme:/.

V./ Az s-t /:neve: esse:/ olykor sz-nek ejtjük.

P.e.: somaro /:szomáró:/, Mussolini /:Musszolini:/.

a./ olykor pedig z-nek ejtjük.

P.e.: Farnese /:Farnéze:/, usura /:uzúra:/, abaglio /:zballjo:/.

Az s-t főleg két magánhangzó között, vagy zöngés mássalhangzó előtt ejtjük z-nek.

b./ sc, e és i előtt a magyar s-nek megfelelően ejtendő.

P.e.: crescendo /:kressendő:/, sci /:si:/.

A sche, schi -- szke, szki -nek ejtendő.

P.e.: Schiavoni /:Szkiaconi:/, scherno /:szkerno:/.

c./ Ha a, o, u előtt a magyar s-t akarunk ejteni, akkor sci-t kell írunk ezen betűk elé.

P.e.: sciacallo /:sákálló:/, sciopero /:sopero:/.

VI./ A qu-t kv-nek ejtjük.

P.e.: Quirinale /:Kvirinále:/, quasi /:kvászi:/.

Kiejtés, mint a II./g-nél. /:Gu.:/

VII./ A Z-t /:neve zeta:/ /:ejtsd: dzeta:/, rendszeren c-nek ejtjük.

P.e.: Abbazia /:Abbacia:/, zucchero /:cükkeró.:/.

Sokszor azonban dz-nek ejtjük.

P.e.: zaino /:dzáino:/, mezzo /:meddzo:/.

A H A N G S U L Y .

Az olaszban a hangsúly többnyire az utolsóelőtti szótagon van. /:Pa-
role plane.:/

P.e.: Mussolini. - Az ettől a szabálytól eltérő hangsúlyt a hangsúlyos
szótag aláhúzásával jelöljük.-

L A S E C O N D A L E Z I O N E .

Gli articoli della lingua italiana /:Az olasz nyelv névelői:/.-

I./ Genere maschile. /:Himnem:/.

Singolare /:Egyesszám:/

il padre è caro /:az atya kedves:/

il capitano è alto /:a kapitány magas:/

il cavaliere è cortese /:a lovag udvarias:/

lo studente è diligente /:a tanuló szorgalmas:/

lo zio è giovane /:a nagybácsi fiatal:/

l'angelo è buono /:az angyal jó:/

Plurale /:Többesszám:/.

i padri sono cari

i capitani sono alti

i cavalieri sono cortesi

gli studenti sono diligenti

gli zii sono giovani

gli angeli sono buoni

un caro padre /:egy kedves atya:/

un capitano ungherese /:egy magyar kapitány:/

uno studente diligente /:egy szorgalmas tanuló:/

un cavaliere cortese /:egy udvarias gavalér:/

uno zio gentile /:egy nemeslelkű nagybácsi:/

un angelo buono /:egy jó angyal:/.

II. / Genere femminile / :Nőnem: /.

Singolare.

Plurale.

la madre è cara /:az anya kedves:/

la donna è debole /:az asszony gyöngé:/

la castagna è tonda /:a gesztenye kerek:/

l'amica è bella /:a barátnő szép:/

la scolara è assidua /:a tanulóleány szorgalmas:/

la zia è gentile /:a nagynéni nemeslelkű:/

le madri sono care

le donne sono deboli

le castagne sono tonde

le amiche sono belle

le scolare sono assidue

le zie sono gentili

una cara madre /:egy kedves anya:/

una donna debole /:egy gyöngé nő:/

una castagna tonda /:egy kerek gesztenye:/

un' amica buona /:egy jó barátnő:/

una zia gentile /:egy nemeslelkű nagynéni:/

una scolara assidua /:egy szorgalmas tanuló-leány:/

G L I A R T I C O L I . /:A névelők:/.

I. / M A S C H I L I . /:Hímneműek:/.

a. / Determinativi

b. / Indeterminativi

Singolare

Plurale

il

i

lo

gli

Singolare

un

uno

Davanti a consonante /:mássalhangzó előtt:/
P.e.: il parrucchiere /:a fodrász:/, i parrucchieri /:a fodrászok:/, un parrucchiere /:egy fodrász:/.

Davanti z /:zeta:/ ed s /:esse:/ impura.
S impura, quando è seguita da un'altra consonante. P.e.: sbaglio /:hiba:/, scandalo.

/:botrány:/, scherno /:gúny:/, scialle /:sál:/,
sdegno /:megvetés:/, sfondo /:háttér:/, sgomen-
to /:ijedelem:/, slancio /:lendület:/, smalto
/:vakolat, zománc:/, snello /:fürge, karcsú:/,
specchio /:tükör:/, squillo di tromba /:trombi-
taszó:/, stile /:stilus:/, svizzero /:svájci:/,
struzzo /:strucc:/, P.e.: lo struzzo, gli struz-
zi, uno struzzo; - lo zio, gli zii, uno zio.-

l' gli un Davanti a vocale /:magánhangzó előtt:/.- P.e.:
l'uomo, gli uomini, un uomo /:egy ember:/, l'a-
mico /:a barát:/, gli amici, un amico.

II. / F E M M I N I L I . /:Nőneműek.:/

<u>Singolare</u>	<u>Plurale</u>	<u>Singolare</u>	
la	le	una	Davanti a consonante. P.e.: la <u>tég</u> ola /:a tég- la:/, le <u>tég</u> ole, una <u>tég</u> ola.
l'	le	un'	P.e.: l' <u>a</u> mica, le <u>a</u> miche, un' <u>a</u> mica.

LA TERZA LEZIONE .

M A S C H I L E .

Singolare:

il libro è grosso /:a könyv vastag:/
il signore è alto /:az úr magas:/
il romanzo è interessante /:a regény érdekes:/

Plurale:

i libri sono grossi
i signori sono alti
i romanzi sono interessanti

Si, noi abbiamo molti buoni amici. /:Igen, nekünk sok jó barátunk van.:/

Chi sei /:tu:/ /:Ki vagy:/

Io sono tuo fratello. /:Fivéred vagyok:/

Di che nazionalità sei? /:Milyen nemzetiségű vagy?:/

Io sono ungherese. /:Magyar vagyok:/

Chi è tuo padre? /:Ki atyád?:/ Egli è avvocato. /:Atyám ügyvéd:/

Dove siete? /:Hol vagytok:/ Noi siamo nell'aula. /:Mi a tanteremben vagyunk:/

Dove sono i libri e i quaderni? /:Hol vannak a könyvek és a füzetek?:/

I libri e i quaderni sono sul banco. /:A könyvek és a füzetek a padon vannak.:/

Dove è l'inchiostro? /:Hol van a tinta?:/ - L'inchiostro è nel calamaio. /:A tinta a tintatartóban van.:/

E /:Lei:/ attento in classe? /:Figyel Ön az osztályban?/

AVERE /:neki van, bir v-mit:/

ESSERE /:van, lenni:/

io ho /:nekem van:/

tu hai /:neked van:/

egli /:férfiről:/ ha /:neki van:/

ella /:nőről:/

noi abbiamo /:nekünk van:/

voi avete /:nektek van:/

essi /:férfiakról:/ hanno /:nekik van:/

esse /:nőkről:/

io sono /:én vagyok:/

tu sei /:te vagy:/

egli è /:ő/van:/

ella è /:ő/van:/

noi siamo /:mi vagyunk:/

voi siete /:ti vagytok:/

essi sono /:ők/vannak:/

esse sono /:ők/vannak:/

II. CONVERSAZIONE :

Parla già italiano? /:Beszél már olaszul?:/ - No, ancora non so parlare italiano. /:Még nem tudok olaszul beszélni.:/

Comprende l'italiano? /:Ért olaszul:/ - Comincio a comprenderlo /:capirlo:/.-

/:Kezdem érteni:/ - Non parli così lesto /:Ne beszéljen olyan gyorsan,:/
per favore /:kérem:/, perchè non la comprendo. /:mert nem értem Önt meg.:/
Io la comprendo meglio se parla più lentamente. /:Jobban értem Önt, ha lassabban beszél.:/

Perchè viene a scuola? /:Miért jön az iskolába?:/ - Vengo a scuola per imparare l'italiano. /:Azért jövök az iskolába, hogy megtanuljak olaszul.:/

A che ora incomincia la lezione? /:Hány órakor kezdődik az óra?:/

La lezione incomincia alle sette e un quarto. /:Az óra negyednyolckor kezdődik.:/

A che ora finisce la lezione? /:Hány órakor végződik az óra?:/ - La lezione finisce alle otto e un quarto. /:Az óra negyedikelenckor végződik.:/

LA QUARTA LEZIONE.

III. CONVERSAZIONE:

Quando è nato /:a:/? /:Mikor született?:/ - Io sono nato /:a:/ il primo maggio del 1900 /:millenovecento:/ - /:Én 1900. május 1-én születtem:/.

Francesco Petrarca nacque il 20 /:venti:/ luglio del 1304. - /:Petrarca Ferenc 1304. július 20-án született.:/

Quando è nato il tuo amico? /:...barátod?:/ - Il mio amico è nato il 15 /:quindici:/ gennaio 1910 /:millenovecentodieci:/ - /:Barátom 1910. január 15-én született.:/

Quanti giorni ci sono in una settimana? /:Hány nap van egy hétben?:/

In una settimana ci sono sette giorni. /:Egy hétben 7 nap van.:/

Quanti giorni ci sono in un mese? /:... egy hónapban?:/ - In un mese ci sono 31 /:trentuno:/, 30 /:trenta:/, o 28 /:ventotto:/ giorni. - /:Egy hónapban 31, 30, vagy 28 nap van.:/

Quanti pengő ha? /:Hány pengője van?:/ - Io ho cinquanta pengő. /:50 pengőm van:/

Quante lire ha? Ho 100 /:cento:/ lire. /:Száz lirám van.:/

Quanti anni ha? /:Hány éves?:/ - Ho quarantatré anni. /:43 éves vagyok.:/ -

Quanto costa questo libro? /:Mennyibe kerül ez a könyv?:/ - Costa nove lire.

/:Kilenc lirába kerül.:/

Quanti ne abbiamo oggi? /:Hányadika van ma:/ - Oggi è il 18 /:diciotto:/
marzo del 1937 /:millenovecentotrentasette:/ - Ma 1937. március 18. van.

I NUMERI CARDINALI. /:Tőszámnevek:/.

1 - un, uno, una	7 - sette	13 - tredici	19 - diciannove
2 - due	8 - otto	14 - quattordici	20 - venti
3 - tre	9 - nove	15 - quindici	21 - ventuno
4 - quattro	10 - dieci	16 - sedici	22 - ventidue
5 - cinque	11 - undici	17 - diciassette	28 - ventotto
6 - sei	12 - dodici	18 - diciotto	30 - trenta

40 - quaranta	100 - cento	700 - settecento
50 - cinquanta	200 - duecento	800 - ottocento
60 - sessanta	300 - trecento	900 - novecento
70 - settanta	400 - quattrocento	1000 - mille
80 - ottanta	500 - cinquecento	2000 - duemila
90 - novanta	600 - seicento	3000 - tremila

1.000,000 - milione

2.000,000 - due milioni.

Dopo i numeri cardinali, /:tranne un, uno, una:/ i nomi si mettono nel plurale. - /:A tőszámnevek után /:kivéve az egy-et:/ a főnevek többesszámba kerülnek.-:/.

P.e.: un banco /:pad:/ ma /:de:/ due banchi
una lira " tre lire
uno scialle " quattro scialli.

IL PLURALE DEI NOMI. /:A főnevek többesszáma.:/.

I. Restano invariabili nel plurale. /:Változatlanok maradnak a többesszámban:/.

LA QUINTA LEZIONE.

V. CONVERSAZIONE. /:al telefono, - a telefonál:/.

Giorgio - Pronto? Con chi parlo?

Mario - Con Mario Rossi. Chi parla?

Giorgio - Giorgio. Vuole venire questa sera al cinematografo?

Mario - Non posso venire perché vado all'opera: si darà la "Cavalleria Rusticana" con Beniamino Gigli.

Giorgio - Con chi va?

Mario - Con i miei genitori; essi vanno ogni sera perché sono abbonati ad un palco. Vuole venire anche Lei con noi?

Giorgio - A che ora andate?

Mario - Alle sette precise comincia la rappresentazione e i miei genitori vogliono essere puntuali, perché non possono rinunciare al preludio.

Giorgio - Peccato che non possiamo andare insieme; alle sette viene il professore di francese e voglio essere in casa.

Mario - Allora va al cinema?

Giorgio - Sì, vado con mio fratello; vogliamo vedere "Suor Maria": la principale interprete é Éva Szörényi. Il film é sonoro.

Mario - Io preferisco il teatro.

Giorgio - Io, veramente, volevo andare al teatro di prosa:, si dá un dramma di Pirandello; ha avuto già molte repliche, ma i posti sono cari e gli ultimi posti di platea sono tutti esauriti.

Mario - Domani dove va?

Giorgio - Resto in casa, venga a trovarmi. Vengono anche altri amici.

Mario - Va bene, se vengo, Le telefono.

Giorgio - Buon divertimento.

Mario - Altrettanto a Lei, a rivederla.

noi parliamo /beszélünk/	scriviamo	dormiamo	capiamo
voi parlate /beszéltek/	scrivete	dormite	capite
essi parlano /beszélnek/	scrivono	dormono	capi <u>s</u> cono

LA SESTA LEZIONE.

VI. CONVERSAZIONE. - Buon giorno! Che ora é per favore? - Sono le sette.-

Grazie! - Debbo già alzarmi? /:Fel kell már kelnem?:/

Sì, é già tempo. /:Igen, itt az ideje.:/

Quando si alza? /:Mikor kel fel?:/ - Quando si alzano? /:Mikor kelnek fel?:/

Mi alzo alle otto. /:Nyolckor kelek:/ - Ci alziamo alle sei /:Hatkor kelünk:/.

Poi /:azután:/ mi lavo /:megmosakszom:/, mi pettino /:megfésülködöm:/, mi vesto /:felöltözködöm:/ e faccio colazione in fretta /:és sietve megreggelizem:/ perché voglio arrivare a scuola prima delle nove /:mert még kilenc előtt akarok az iskola-ba érkezni:/.

Dove ti lavi? /:Hol mosakodol?:/ - Nella camera da bagno. /:A fürdőszobában:/.

Dove si lavano i tuoi fratelli? /:Hol mosakodnak fivéride?:/ anch'essi si lavano nella camera da bagno.

Dove vi pettinate? /:Hol fésülködtök?:/ - Ci pettiniamo davanti allo specchio.

/:A tükör előtt fésülködünk.:/

Dove si lava il tuo amico? /:Hol mosakszik barátod?:/ - Egli si lava nel lavabo.

/:A mosdóban mosakszik:/.

Quando s'incontra con il suo conoscente? /:Mikor találkozik ismerőisével?:/

M'incontro con lui alle II. /:II-kor találkozom vele:/.

I. ESERCIZIO. /:Gyakorlat:/ - Chi mi cerca? /:Ki keres engem?:/ - Tua madre ti cerca. /:Anyád keres:/ - Mia madre cerca soltanto me? /:Csak engem keres anyám?:/ No, ella cerca non soltanto te, ma anche lui. /:Nem, nem csupán téged keres, hanem őt is keresi.:/ - Non vedi mia sorella? - Non la vedo. - Cerco il mio amico ma non lo trovo. /:trovare - találni:/ - Ci vedi? -

Non vi vedo. - Essi chiamano noi, ma non chiamano loro. /Minket hívnak, de nem hívják őket./ - Il mio amico li aspetta. /Barátom várja őket /:férfiakról:/ - /. - La mia amica le aspetta. /Barátnőm várja őket /:nőkről:/ - / - Pietro é contento di sé, ma non io di lui. /Péter meg van elégedve magával, de én nem vele./. Egli si compra un bel libro. /Egy szép könyvet vásárol magának:/. Noi ci compriamo molti bei libri italiani. /Mi sok szép olasz könyvet vásárolunk magunknak/. - Ti do questa penna stilografica. /Neked adom ezt a töltőtollat/. - A te non regalo questi libri, ma li regalo a lui. /Neked nem ajándékozom oda ezeket a könyveket, hanem neki ajándékozom azokat./

I PRONOMI PERSONALI. /A személyes névmások/.

NOMINATIVO		ACCUSATIVO		DATIVO		FORMA RIFLESSIVA
io /én/		mi, me	engem, magam	mi a me	nekem,	mi magamnak
tu /te/		ti te	téged,	ti a te	neked,	ti magadnak
egli lui /ő/		lo lui	őt	gli, a lui	neki	
ella lei /ő/		la lei	azt	le a lei	annak	si magát magának
noi /mi/		ci noi	minket,	ci a noi	nekünk	ci magunknak
voi /ti/		vi voi	titeket,	vi a voi	nektek,	vi magatokat magatoknak
essi loro /ők/		li loro	őket	loro a loro	azoknak	si magukat
esse		le loro	azokat		nekik	maguknak.

Az első alak hangsúlytalan, míg a második /me, a me, lui, stb./ a megfelelő hangsúlyos. Az olaszban a hangsúlytalan alakot többnyire az ige elé, míg a hangsúlyost az ige után tesszük. Pl. ti vedo /de/ vedo te /látlak/.

IL VERBO RIFLESSIVO. /A visszaható ige./

lavarsi - mosakodni.

vestirsi - öltözködni.

io mi lavo	mosakodom
tu ti lavi	mosakodol
egli ella si lava	mosakodik
noi ci laviamo	mosakodunk
voi vi lavate	mosakodtok
essi esse si lavano	mosakodnak

io mi vesto	öltözködöm
tu ti vesti	öltözködöl
egli ella si veste	öltözködik
noi ci vestiamo	öltözködünk
voi vi vestite	öltözködötök
essi esse si vestono	öltözködnek

II. LETTURA.

IL GIORNI DEI MORTI.

2 Novembre: giorno di tristezza, giorno dedicato al ricordo dei cari morti. - Il cielo é bigio e l'aria é fredda.

Lunghe file di persone escono dalla città e vanno a visitare il cimitero. Vi sono cimiteri grandi come paesi. Le croci si contano a centinaia. Quasi tutte le tombe sono adornate di fiori; offerta gentile di chi ricorda e rimpiange i poveri morti. A sera nel cimitero immenso scintillano i lumicini. - Vi sono anche dei cimiteri piccoli come un orticello, perduti nelle campagne o sui monti. L'erba cresce sulle tombe; pochi fiori, pochi lumi. Ma in alto gli Angeli di Dio accendono le stelle anche per le tombe dimenticate.

III. LETTURA.

LA MIA FAMIGLIA.

I miei genitori sono molto giovani: mio padre é avvocato e mia madre cura l'educazione dei suoi figli. I miei nonni vivono ancora, anzi la mamma del babbo ha sessantacinque anni ed é florida e piena di brio. Io ho tre fratelli e due sorelle; mio fratello maggiore é già sposato ed ha una bella bambina di sette mesi. Sono già zio dunque e voglio tanto bene alla mia nipotina; anche i miei genitori amano molto la piccola ed ella sorride sempre a tutti.

Mia madre é molto affezionata a mia cognata; sarà forse un' eccezione perché mia madre é la suocera e si dice che tra suocera e nuora, come tra suocero e genero, non ci sia mai armonia.

Ha poi uno zio che vive in America, il quale ha due maschietti; non conosco ancora i miei piccoli cugini, ma l'anno venturo verranno a trovarci e così la nostra famiglia sarà tutta riunita.-

VII. CONVERSAZIONE.

Di chi é questo lapis? /Kié ez a ceruza?/ - Questo lapis é mio. /:Vagy egyszerűen: É mio.:/

Questa penna é mia? /Enyém ez a toll?/ - Codesta penna non é tua, é mia. Di chi é questo quartiere? /Kié ez a lakás?/ - Questo quartiere é nostro. É suo questo libro? /Az övé ez a könyv?/ - Questo libro non é suo, é vostro. Di chi sono le penne? - Le penne sono sue.

Di chi sono questi libri? - Sono vostri? - No! -

- - - + + - - -

I PRONOMI POSSESSIVI /:A birtokos névmások:/.MASCHILI

SINGOLARE

mio /enyém/
 tuo /tied/
 suo /övé/
 nostro /mienk/
 vostro /tiétek/
 loro /övék/

PLURALE

miei /enyéim/
 tuoi /tied/
 suoi /övéik/
 nostri /mieink/
 vostri /tieitek/
 loro /övéik/

FEMMINILI

SINGOLARE

mia
 tua
 sua
 nostra
 vostra
 loro

PLURALE

mie
 tue
 sue
 nostre
 vostre
 loro

NOTA I^a:

Az olasz birtokos névmás elől elmarad a határozott névelő, ha állítványul áll. - Tehát: Questo lapis é mio /:És nem: il mio.:/ --- Hasonlóképen elmarad a határozott névelő a birtokos névmás előtt /:kivéve loro-t:/, akkor, ha utána közvetlenül, eredeti alakjában, egyesszámban, jelző nélkül rokonságot jelentő főnév áll. Tehát: mio padre - atyám /:és nem: il mio padre:/ - Ilyen főnevek: marito /férj/, moglie /feleség/, padre, madre, fratello /fivér/, sorella /nővér/, figlia /fia valakinek/, figlia /leánya valakinek/, nonno /nagyapa/, nonna /nagyanya/, zio, zia; cugino /unokafivér/, cugina /unokanővér/, genero /vő/, nuora /menye valakinek/, cognato /sógor/, cognata /sógornő/, suocero /após/, suocera /anyós/. -

NOTA II^a:

Ha ellenben mio, tuo, suo, nostro, vostro, loro nem vonatkozik más főnévre, s határozott névelő, vagy névelés előljáró van előtte, akkor jelentése "az én birtokom", az "én holmim" /:il mio avere, la mia roba:/ . Pl. Spendo del mio /danaro/ e non del tuo. Az enyémből költök és nem a tiedből. - Io sono

sul mio /possedimento, territorio/, tu stai sul tuo. /:En az enyémen, t.i. az én birtokomon vagyok, te pedig a tiéden.:/ - Custodisci il tuo e lascia stare il mio. /:Őrizd a tiédet és hagyd az enyémet.:/- A miei, tuoi, suoi, nostri, vostri pedig határozott névelővel a hozzátartozókat, a barátokat, stb. /:I miei congiunti amici, ecc.:/ jelentheti. - Pl. Aiuta i tuoi se puoi. /:Ha tudod, segítsd hozzátartozóidat.:/ -

I tuoi come stanno? /:Tieid hogy vannak?:/ Spero di rivedere presto i miei. /:Remélem, hamarosan viszontlátom hozzátartozóimat.:/ Chi non desidera di ritornare ai suoi. /:Ki nem vágyik visszatérni hozzátartozóihoz?:/

++ + + + ++

ESERCIZIO. Ciascuno é padrone del suo. - Io non faccio nessun conto delle tue dicerie. - Gli scolari amano e rispettano il loro professore. - Ognuno ha i suoi fastidi. Io amo i miei scolari.

Chi non conosce il nostro amico Giovanni? - Il figliuolo amoroso fa lieti i suoi genitori. Ieri ho incontrato il nostro amico Paolo. I suoi fratelli son ritornati dall'America.

Le nostre sorelle sono buone. Ognuno ama la sua casa, la sua patria. Le volpi hanno le loro tane e gli uccelli il loro nido. - I vostri come stanno? I miei stanno tutti bene. - Ascoltate o giovani i consigli dei vostri genitori.

Felici quegli uomini che si contentano del loro stato. - Ognuno ha le sue. Ognuno vuol dire la sua. I nostri ci sono sempre molto cari. Aiuta e consiglia l'amico nei suoi bisogni. -

++ + + + ++

I. ESERCIZIO DI TRADUZIONE.

Ez a könyv nem a tied. Ezek a tollak az enyéme. - Ez a lakás a tiétek. - Ezek a nagy szekrények az övéi. - Ezek a székek az övéik. - Ez a tintatartó a tiétek. - Ez az ág az övé, nem a mienk. - Kié ez az asztal? - Az övék.

Ez a papir nem az övék, a tietek. Kié ez az óra? A tied? Igen, az enyém. Kié ez a rózsa? Jánosé? Nem, a tied. Ez a palota az övék. Ez a kutya a mienk. Ez a szobor az övé.

L' OTTAVA LEZIONE.

VIII. CONVERSAZIONE. Di che colore é questo foglio? /:Milyen színű ez a papír?:/

Codesto foglio é bianco. /:Az a papír fehér:/.

Che cosa scrive in codesto quaderno? - In questo quaderno scrivo la lezione.-

Conosce quel signore? /:Ismeri ezt az urat?:/ - No, non lo conosco.

Ha letto quel libro? Non l'ho letto ancora.-

Chi vuole quella penna? Io la voglio.

Sono suoi quei libri? No quei libri non sono miei.

Di che nazionalità sono quegli uomini? - Quegli uomini sono inglesi.

Di che nazionalità sono quelle signore? - Quelle signore sono francesi.

I PRONOMI DIMOSTRATIVI /:A mutató névmások:/.

1./ questo /pl. questi/, questa /pl. queste/, - ez, az, ez a, az a

p.e.: questo ragazzo /ez a fiu/ pl. questi ragazzi,

questa ragazza /ez a leány/ queste ragazze.

Magánhangzóval kezdődő szavak előtt quest' használatos.-

IV. LETTURA.

LA STRADA DI CITTÀ.

La strada lastricata di pietra passa diritta fra le case altissime. Nel mezzo corrono i tranvai scampanellando. Corrono anche le carrozze le automobili, le biciclette. Dai lati, sui marciapiedi, vanno e vengono le persone frettolose; entrano, escono dalle porte delle case e delle botteghe. Vi é un rumore confuso di passi, di ruote, di voci, di schiocchi di frusta.

La notte, i grandi globi della luce elettrica brillano in alto. Molta gente cammina ancora. La strada di città non dorme mai. -

LA NONA LEZIONE.

IL PRESENTE IRREGOLARE. /:A rendhagyó jelenidő.:/

volere - akar	potere - hat, -het képes, tud	dovere - kell	andare - megy
---------------	----------------------------------	---------------	---------------

io <u>voglio</u>	posso	devo v. debbo	vado
tu vuoi	puoi	devi	vai
egli <u>vuole</u>	<u>può</u>	deve	va
ella			
noi <u>vogliamo</u>	possiamo	dobbiamo	andiamo
voi <u>volete</u>	potete	dovete	andate
essi <u>vogliono</u>	possono	devono v. debbono	vanno
esse			

venire - jön	uscire - kimegy	fare - tesz, csinál	sapere - tud	stare - állni lenni.
--------------	-----------------	---------------------	--------------	-------------------------

vengo	esco	faccio v. fo	so	sto
vieni	esci	fai	sai	stai
viene	esce	fa	sa	sta

veniamo	usciamo	facciamo	sappiamo	stiamo
venite	uscite	fate	sapete	state
vengono	escono	fanno	sanno	stanno

III. ESERCIZIO DI TRADUZIONE: Mit akar látni? Akarom látni Róma nevezetességeit /le curiosità/. Önök is meg akarják tekinteni a várost? Mi meg akarjuk, de nem tudjuk megtekinteni a várost, mert már ma este el kell utaznunk Firenzébe. A diákoknak meg kell tanulniok leckéiket. Manapság mindenkinek kell iskolába járnia. Hová még? Haza megyek. Otthon kell lennem, mert egy igen jó barátom látogat ma meg /viene a trevarmi/. Holnap aztán én fogom meglátogatni Önt. Tehát menjünk. Jönnek Önök is? Mi még nem mehetünk, mert meg kell várnunk még szüleinket is. Mikor megyünk el hazulról? Én még nem tudom, de valószínűleg hétkor megyek el hazulról. Holnap mit csinálnak? Azt még nem tudjuk. És Ön mit csinál? Én megreggelizem és utána rendelkezésére állok. Akkor tegyünk együtt egy hosszú sétát az erdőben. Jól van. Tudják az olasz leckét? Sajnos nem tudjuk, mert mindnyájan rosszul vagyunk; ugyanis feleségemnek meg nekem is már jó néhány napja erős fejfájásom van. És Ön hogy van? És családja hogy van? Köszönöm, mi jól vagyunk.-

IX. CONVERSAZIONE.

Ha Lei mai visitato Firenze? /:Meglátogatta már valaha Firenzét?:/ - Si, vi sono stato una volta. /:Igen, már voltam ott egyszer:/ - E questa grande città Le é piaciuta? /:És tetszett Önnek ez a nagy város?:/.

Molto, e sono stato molto soddisfatto del soggiorno che vi ho fatto. /:Nagyon és igen megelégedett voltam az ott töltött idővel.:/ Quanto tempo vi é rimasto? /:Mennyi ideig maradt ott?:/ - Vi sono rimasto una settimana circa.

Quale é la prima impressione che Le ha fatto Firenze? /:Milyen volt az első benyomás, amit Firenze tett Önre?:/.

Un'impressione di sorpresa, io non me la ero figurata così interessante. /:A meglepetés benyomása, nem képzeltem ennyire érdekesnek.:/.

La vita fiorentina Le é piaciuta? /:A firenzei élet tetszett Önnek?:/

Molto. Ho trovato specialmente molto piacevole l'abitudine che vi hanno gl'Italiani di mangiare, nell'estate, sulle terrazze delle trattorie. /:Főleg az olaszoknak azt a szokását találtam kedvesnek, hogy nyáron a vendéglők terraszán étkeznek.:/

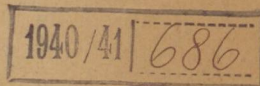
Ha Lei visitato i monumenti di Firenze?

Sì, ho visitato tutti i principali monumenti; il Duomo, il Battistero, Santa Croce, il monumento di Dante, il Palazzo della Signoria, il Palazzo Pitti, la Pergola, il nuovo mercato dei fiori, la Loggia dei Lanzi, la Galleria degli Uffizii, ecc.

Non é vero che le strade di Firenze sono graziose?

Certo, vi si trovano riunite tutte le attrattive di questa simpatica città. /:Valóban, ott egyesül ennek a rokonszenves városnak minden vonzó tulajdonsága.:/-

+++

XIA 148867